

gemeente
Het Hogeland

Schriftelijke vragen *beantwoording*

Datum:	juni 2025
Vragensteller:	Werkgroep Garnalenvisserij
Fractie:	
Onderwerp:	Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

Geachte leden van de raad,

Door de raads werkgroep Garnalenvisserij zijn schriftelijke vragen gesteld over het versterken van de visserijcultuur. Hieronder treft u de vragen van de werkgroep en de antwoorden daarop van het college.

Het college van B&W wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

- 1) Aan welke concrete maatregelen denkt het college, met name als het gaat om ondersteuning van de culturele en recreatieve aspecten van de garnalenvisserij?
- 2) Wanneer kan de raad daarover een voorstel tegemoet zien?
- 3) Welke stakeholders worden daarbij betrokken?
- 4) Wat is de rol van de visserijsector als belangrijkste stakeholder?
- 5) Welke activiteiten in beide gemeenten (Noardeast-Fryslân en Het Hogeland) kunnen op elkaar aansluiten? Hoe kunnen we gezamenlijk de visserijcultuur versterken?

Toelichting [vanuit de werkgroep]:

In 2023 stelde het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 30 miljoen euro beschikbaar voor de visserijsector om de keten en gemeenschappen te ondersteunen bij de transitie van de visserij. Dit geld moet ten goede komen van vis gerelateerd bedrijfsleven en gemeenschappen die geraakt worden door de ingrijpende veranderingen in de Noodzevisserij.

Het Bestuurlijk Platform Visserij heeft in samenwerking met vijf visserijregio's het Visserij Ontwikkel Plan (VOP; 2024) opgesteld. Het plan beschrijft voor elk van de vijf regio's concrete initiatieven vanuit de sector en hoe de financiële middelen daarvoor ingezet kunnen worden. Met cofinanciering van de betrokken partijen in de regio's wordt er in totaal 80 miljoen euro geïnvesteerd om klaar te zijn voor actuele en toekomstbestendige manier van

werken met vis. Naar verwachting kunnen de regio's vanaf het najaar 2024 aan de slag met de uitvoering van het ontwikkelplan.

In het VOP wordt beschreven op welke manier de miljoenen in de vijf visserijregio's worden besteed. Elke regio heeft een eigen deelplan met specifieke ambities en kansrijke perspectieven voor dat gebied. Daarnaast worden er twee bovenregionale deelplannen ontwikkeld rond vernieuwing in visserij-onderwijs en de beleving van de Nederlandse visserijcultuur.

Voor de regio Noord-Nederland, als één van de vijf regio's, bestaande uit de gemeenten Harlingen, Noardeast-Fryslân, gemeente Het Hogeland, provincie Groningen en provincie Fryslân is het plan onder de bestuurlijke regie van de gemeente Het Hogeland opgesteld. In samenspraak met ondernemers in de visclusters en met maatschappelijk betrokken burgers, middenstand, stichtingen en verenigingen in de visserijgemeenschappen hebben we gezamenlijk een zorgvuldig proces gelopen om een samenhangend pakket van initiatieven samen te stellen.

Het Noord-Nederlandse Visserij Ontwikkel Plan richt zich op een aantal speerpunten. Zo krijgen de havens van Lauwersoog en Harlingen een impuls zodat bestaanszekerheid wordt vergroot. Verder wordt de maritieme binnenstad van Harlingen gebruikt om het verhaal van de visserij nog beter te vertellen. En het erfgoed in de gemeenten Noardeast-Fryslân en Het Hogeland wordt behouden, verduurzaamd en nog beter opengesteld voor publiek.

Eén van de doelstellingen van het VOP is: Andere sociaaleconomische activiteiten ontplooiën die qua karakter aansluiten bij de identiteit en bijdragen aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed en de werkgelegenheid van de betreffende visserijgemeenschappen.

Daarbij wordt het volgende accent genoemd: De versterking van de sociaaleconomische verbinding van de visserijgemeenschappen met de visserij (van verleden, heden en toekomst), zoals aan de waddenkust (Harlingen, Dokkum, Zoutkamp).

Ondertekening:

Gerard ten Brink

Rolf van Bruggen

Roelf Torringa

- 1) Aan welke concrete maatregelen denkt het college, met name als het gaat om ondersteuning van de culturele en recreatieve aspecten van de garnalenvisserij?

Antwoord: De garnalenvisserij beschouwen wij als een wezenlijk onderdeel van onze Hogelandster economie en culturele identiteit. De concrete maatregelen die wij nemen is het faciliteren – onder andere door het beschikbaar stellen van cofinanciering – voor de uitvoering van drie projecten onder het Visserij Ontwikkelplan binnen onze gemeente:

- **Uitbreiding koel-vriescapaciteit voor vis en garnalen in Lauwersoog.** Hiermee wordt impuls gegeven aan kortere ketens. CO2 reductie. Biedt kansen voor opslag nieuwe vissoorten. Kansen voor visverwerking op Lauwersoog. Directe levering verse producten aan restaurants/consumenten.
- **Marktplaats Lauwersoog.** Fysieke marktplaats voor visproducten. Trekpleister voor toeristen in en/of nabij visafslag. Vissers kunnen daar direct hun producten verkopen. Impuls voor visserij gerelateerde gastronomie.
- **Visserijmuseum Zoutkamp.** Om het museum toekomstbestendig te maken, aantrekkelijk te houden voor bewoners en bezoekers én om de duurzame visserij sector te ondersteunen, wil het museum graag vernieuwen door het gebouw toegankelijk, duurzamer, aantrekkelijker en ruimer te maken. Met plek voor verhalen rondom visserij vroeger, nu en in de toekomst.

Het nemen van eventuele andere maatregelen, zoals bijvoorbeeld het toewerken naar een tweede Visserij Ontwikkelplan of het inzetten op een blijversaanpak voor garnalenvissers (als tegenhanger van een stoppersregeling) is opgenomen in het concept-programmaplan Waddenkust en Reitdiep.

- 2) Wanneer kan de raad daarover een voorstel tegemoet zien?

Antwoord: De initiatiefnemers van de hierboven genoemde VOP projecten zijn nu bezig met de planfase. De uitvoeringsfase loopt tot en met juni 2030. Wij zullen de raad informeren als de uitvoering van de bovengenoemde projecten afgerond is, of eerder als daar aanleiding voor is en/of behoefte vanuit u voor is.

Welke stakeholders worden daarbij betrokken?

Antwoord: Allereerst de initiatiefnemers zelf die stevig geworteld zijn in hun visserijgemeenschappen. Bij de uitvoering van het VOP werken wij samen met de penvoerder van het VOP Noord-Nederland, de gemeente Noardeast-Fryslân, de Vereniging van Waddenzeegemeenten (als regiocoördinator uitvoering en verantwoording VOP) en de gemeente Harlingen.

Daarnaast zijn andere lokale en regionale stakeholders betrokken: de vissers en hun naasten, hun toeleveranciers, verwerkers, transporteurs, de toeristisch-recreatieve ondernemers, de bewoners en de natuur- en milieuorganisaties.

- 3) Wat is de rol van de visserijsector als belangrijkste stakeholder?

Antwoord: De rol van de visserijsector is cruciaal. Zij zijn in de eerste plaats een wezenlijk onderdeel van onze Hogelandster samenleving en van onze economie en culturele identiteit. Daarnaast zijn mensen uit de visserijsector de initiatiefnemers, dragers en uitvoerders van onze VOP projecten.

- 4) Welke activiteiten in beide gemeenten (Noardeast-Fryslân en Het Hogeland) kunnen op elkaar aansluiten? Hoe kunnen we gezamenlijk de visserijcultuur versterken?

Antwoord: De visserijgemeenschappen in Noardeast-Frysylân (NEF) en Het Hogeland zijn nauw met elkaar verweven. De initiatiefnemers van de Hogelandster VOP projecten en de VOP projecten in onze Friese buurgemeente hebben contact met elkaar. Hiermee worden zij gefaciliteerd om hun activiteiten op elkaar aan te laten sluiten.

De gemeente NEF is penvoerder van het Noord-Nederlandse Visserij Ontwikkelplan (VOP). Als buurgemeenten werken wij ook intensief samen. Dit willen wij blijven doen.

Daarnaast vormt de gemeente Het Hogeland samen met de gemeenten Noardeast-Fryslân en Harlingen en de provincies Groningen en Fryslân het noordelijk cluster in het nationale Bestuurlijk Platform Visserij (BPV). Gemeente Het Hogeland vertegenwoordigd dit noordelijk cluster in het nationale BPV.